



INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

ČR v EU

Základní přehled historie vstupu České republiky do Evropské unie

1988

ČSSR a Evropská společenství navázaly diplomatické styky

1990

ČSFR podepsala dohodu o obchodní a hospodářské spolupráci s EHS

1993

Dohoda o přidružení České republiky k Evropským společenstvím

1996

23.1.1996 Premiér Václav Klaus podal oficiální žádost České republiky o členství v EU

1997

EU na summitu v Lucemburku rozhodla, že zahájí vstupní proces s 11 kandidáty na členství

1998

31.3.1998 Evropská komise oficiálně zahájila vstupní rozhovory s ČR (dále Polskem, Maďarskem, Slovinskem, Estonskem, Kypr). Hlavním vyjednavatelem za ČR byl Pavel Telička.

29.10.1998 První kolo jednání mezi ČR a EU o podmínkách vstupu země do EU.

2000

Summit v Nice rozhodl, že ČR bude mít po svém vstupu do EU 12 hlasů v Radě EU.

2002

Summit Evropské rady v Kodani oficiálně ukončil předvstupní jednání s ČR a dalšími devíti státy.

2003

Poslanecká sněmovna schválila zákon o volbách do Evropského parlamentu.

16.4.2003 Podpis Smlouvy o přistoupení České republiky k Evropské unii na summitu v Aténách. Českou republiku zastupovali prezident Václav Klaus a premiér Vladimír Špidla.

13.-14.6.2003 Referendum o vstupu České republiky do EU. Pro vstup hlasovalo 77,33% voličů.

2004

1.5.2004 Česká republika vstupuje do Evropské unie.



INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

V roce 2004 došlo zatím k největšímu rozšíření Evropské unie v dějinách, přičemž je velmi nepravděpodobné, že by bylo toto rozšíření co do počtu přijatých států v budoucnu překonáno.

Impulem k rozšíření EU o státy střední a východní Evropy byl pád komunistických režimů v tomto regionu v roce 1989. Již tehdy státy Evropského společenství prohlásily, že jsou připraveny „nové demokracie“ přijmout mezi sebe. Počet potenciálních kandidátů na vstup se rozrostl s rozpadem Sovětského svazu v roce 1991.

Prvním důležitým krokem bylo určení politických a hospodářských podmínek, které musely státy usilující o členství v EU splnit – jednalo se o tzv. **Kodaňská kritéria**.

Dalším významným krokem bylo zasedání Evropské rady v Lucemburku v roce 1997, kdy se EU rozhodla zahájit přístupová jednání s 11 kandidátskými zeměmi. S dalšími státy byla otevřena jednání v roce 1999. V roce 2004 spolu s ČR vstupuje do EU dalších 9 států (Polsko, Slovensko, Maďarsko, Litva, Lotyšsko, Estonsko, Slovinsko, Malta, Kypr) a v roce 2007 je následuje Bulharsko a Rumunsko.

REFERENDUM

Je také důležité zdůraznit, že o vstupu do Evropské unie v historicky prvním celostátně konaném referendu rozhodovali občané ČR. Referendum se konalo ve dnech 13.-14.6. 2003 a 77% občanů vyslovilo souhlas se vstupem České republiky do EU. Účast v referendu byla 55%.

Rozšíření EU, které proběhlo v letech 2004 a 2007, by mělo zajistit v dlouhodobé perspektivě stabilitu ve střední, východní a jihovýchodní Evropě, dále by mělo posílit vliv EU ve světové politice a stimulovat hospodářský růst ve členských zemích.

Česká republika a Schengen

SLOVNÍČEK

Co je Schengen?

Je to malé evropské město. Nachází se v Lucembursku v blízkosti hranic s Francií a Německem.

V tomto městě v roce 1985 podepsaly Německo, Francie a státy Beneluxu Schengenskou dohodu. Její realizace prakticky započala v březnu 1995 a od roku 1999 všichni nově přistupující členové EU musí splnit podmínky pro vstup do Schengenu.

Hlavní cíl a smysl schengenské spolupráce :

Volný pohyb osob bez kontrol na společných hranicích

V současnosti Schengen představuje především schengenský prostor, v jehož rámci nejsou na společných státních hranicích vykonávány hraniční kontroly a hranice lze tedy překračovat kdykoliv a na jakémkoliv místě.

To, že chybí hraniční kontroly na vnitřních hranicích nahrazuje rozsáhlá spolupráce a přísná schengenská kritéria tzv. schengenské standardy určující pravidla v následujících oblastech :

- Ochrana vnějších hranic
- Policejní a justiční spolupráce
- Vízová a konzulární spolupráce



INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- Ochrana osobních údajů
- Schengenský informační systém

Všechna tato opatření mají zamezit zneužití svobody pohybu na úkor snížení bezpečnosti a zvýšení kriminality.

Od 12.12.2008 tvoří Schengen 25 států, z toho 22 členů EU a Island, Norsko, Švýcarsko. Přičemž Švýcarsko neprovádí kontroly osob, ale celní kontroly zboží zůstaly, protože Švýcarsko není součástí celní unie EU.

21.12.2007 se Česká republika zapojila do schengenské spolupráce (spolu s dalšími 8 státy). To znamenalo konec kontrol na vnitřních hranicích. Na mezinárodních letištích v rámci letů uvnitř Schengenu byly hraniční kontroly zrušeny 30.3.2008.

Vstup do Schengenu znamenal realizaci práva volného pohybu osob a zároveň se hovoří o dosažení plnohodnotného členství České republiky v Evropské unii. Bylo tak ukončeno pomyslné rozdělení Evropy na „Západ“ a „Východ“.

Cestování v Schengenském prostoru

Volný pohyb osob a možnost překračovat vnitřní hranice Schengenu v jakémkoliv místě bez hraničních kontrol je hlavní princip a nejviditelnější znak Schengenu.

Pravidla cestování po Schengenu jsou do značné míry shodná s pravidly cestování po státech Evropské unie. Hlavní rozdíl spočívá v odstranění hraničních kontrol při projíždění hranic mezi schengenskými státy.

Pozor!

Ne všechny státy EU jsou zároveň součástí Schengenu a ne všechny státy Schengenu jsou členy EU.

Hraniční kontroly proto zůstaly při cestách do Bulharska, Rumunska, Velké Británie, Irsku a na Kypr. Hraniční kontroly naopak nejsou při cestách do Norska, Švýcarska a na Island.

Při cestování v Schengenském prostoru musí ale občané být schopni prokázat svou totožnost, včetně dětí (občanský průkaz, cestovní pas, dítě do 10 let mohou být zapsáni v pase rodičů).

Poznámka :

Se vstupem do Schengenu skončily hraniční kontroly, ale státní hranice zůstaly zachovány (konec hraničních kontrol neznamená zrušení státních hranic).

Dále zůstává povinnost mít platný doklad totožnosti i na území jiného státu schengenského prostoru.

Zůstaly zachovány bezpečnostní kontroly na mezinárodních letištích, hraniční kontroly do nebo ze zemí mimo schengenský prostor.

Platí pravidla jednotného vnitřního trhu EU (např. povolené množství tabákových výrobků a alkoholických nápojů).



INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Česká republika a euro

Členství české republiky v Evropské unii znamená i závazek přijmout jednotnou evropskou měnu, jakmile budou splněna požadovaná **maastrichtská kritéria**.

Trvalou výjimku má Velká Británie a Dánsko, kterou si vyjednali při ratifikaci Maastrichtské smlouvy. V současné době se platí eurem ve 13 státech EU a navíc v 5 státech, které nejsou členy EU, ale mají s ní podepsány oficiální měnové dohody o používání měny euro. Jedná se o malé státy (Černá Hora, Vatikán, Monako, Andora, San Marino), jež jsou ekonomicky úzce spjaty se státy, které patří v současnosti mezi země eurozóny (nemohou ovšem vydávat vlastní bankovky a mince a nepodílí se na měnové politice této měny).

V roce 2003 vypracovala vláda České republiky a ČNB Strategii přistoupení České republiky k eurozóně. Za možný termín přijetí eura byly uvedeny roky 2009-2010.

Národní koordinační skupina pak vypracovala Národní plán zavedení eura v České republice.

Kdy tedy bude zavedeno euro v České republice?

Vláda ČR odložila datum zavedení eura. V současné době tedy není stanoveno. Hlavní podmínkou pro přijetí eura v ČR je však plnění tzv. **maastrichtských kritérií**, která jsou dána Smlouvou o evropském společenství.

1. *Kritérium cenové stability (Stát má vykazovat dlouhodobě udržitelnou cenovou stabilitu a průměrnou míru inflace. Nesmí překročit o více než 1,5 procentního bodu průměrnou míru inflace 3 členských států EU, které dosáhly nejlepších výsledků v oblasti cenové stability).*
2. *Kritérium dlouhodobých úrokových sazeb (Průměrná dlouhodobá nominální úroková sazba členského státu EU nepřekračovala o více než 2 procentní body průměrnou úrokovou sazbu 3 členských států, které dosáhly nejlepších výsledků v oblasti cenové stability).*
3. *Kritérium veřejného deficitu (Poměr schodku veřejných financí k HDP nepřekročil 3 %).
-V současné době ČR neplní.*
4. *Kritérium hrubého veřejného dluhu (Poměr hrubého veřejného dluhu k HDP nepřekročí 60%).*
5. *Kurzové konvergenční kritérium (Dvouletá účast v ERM II).
-ČR zatím do mechanismu měnových kurzů ERM II nevstoupila.*

Výhody společné měny :

Usnadnění obchodních transakcí.
Usnadnění cestování.
Zrušení poplatků za výměnu peněz.

Komisař za ČR

Štefan Fülle – komisař pro rozšíření a politiku sousedství od roku 2010

/Byl ve vládě Jana Fischera ministrem pro evropské záležitosti/

Velvyslankyně ČR při EU

Milena Vicenová – od roku 2007



INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

České předsednictví EU 2009

Česká republika se předsednictví v Radě EU ujala 1.1.2009. Byla po Slovinsku teprve druhým „novým“ členským státem, který měl možnost řídit Radu EU. Praha převzala předsednictví od Paříže a 30.6.2009 ho předala Stockholmu.

Mezi priority v době předsednictví ČR v Radě EU patřily :

Ekonomika
Energetika (spadá tu i ochrana klimatu)
EU ve světě (uklidnění situace při ozbrojeném konfliktu v Gaze)

České předsednictví poznamenal pád Topolánkovy vlády, což byla v historii EU nezvyklá situace.

Otázky a úkoly :

1. Kdy si Česká republika podala oficiální žádost o vstup do EU?
2. Kdy vstoupila Česká republika do Schengenu?
3. Které státy nepatří do Schengenského prostoru?
4. Kolik států tvoří Schengenský prostor?
5. Co je hlavním smyslem zavedení Schengenského prostoru?
6. Kdy a kde došlo k podepsání Smlouvy o přistoupení k Evropské unii?
7. Jaké jsou motivy na euromincích a eurobankovkách?
8. Na kdy je stanoven termín přijetí eura pro Českou republiku?
9. Ve kterých státech EU již byla doposud zavedena jednotná měna euro?
10. Proč nebylo zavedeno euro ve Velké Británii a Dánsku?
11. Kdo v konečné fázi rozhodoval o vstupu České republiky do Evropské unie?